

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.06.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Лихвите по заемите за бизнеса отбелязват годишен спад през май

Средната лихва и ГПР на потребителските кредити в левове са по-високи на годишна база, показва банковата статистика

През май бизнесът е сключвал новите договор с банките при по-ниски лихвени проценти отколкото преди година, но в сравнение с април при някои от заемите има повишение на средната лихва, се вижда от предварителните данни на Българската народна банка.

В края на май средният лихвен процент по кредитите за фирмите до 1 млн. евро, договорени в левове, е 3,73%, като намалява с 0,12 пр.п. на годишна база. Лихвите по заемите, договорени в евро, са по-ниски с 0,24 пр.п. в сравнение с година по-рано и падат до 2,79%.

Средната лихва по кредитите над 1 млн. евро, договорени в левове, се понижава с 0,68 пр.п. до 2,35%, а по тези, договорени в евро – с 0,43 пр.п. до 2,21%.

На месечна база средният лихвен процент по заемите до 1 млн. евро, договорени в левове, се повишава с 0,16 пр.п., а по кредитите до 1 млн. евро, договорени в евро спада с 0,13 пр.п.

При кредитите над 1 млн. евро, договорени в левове, той намалява с 0,09 пр.п., а по тези, договорени в евро се увеличава с 0,36 пр.п.

През миналия месец средната лихва по заемите на домакинствата за потребление в левове се повишава в сравнение с година по-рано с 0,39 пр.п. до 8,37%, а по тези в евро се понижава с 0,64 пр.п. до 3,19%.

При жилищните кредити в левове средният лихвен процент спада с 0,29 пр.п. до 2,85%, а по тези в евро – с 0,16 пр.п. до 3,57%. По другите кредити в левове той намалява с 0,17 пр.п. до 2,75%, а по другите кредити в евро нараства с 1,68 пр.п. до 4,15%.

На месечна база през май средната лихва по заемите за потребление в левове се понижава с 1,35 пр.п., а при тези в евро – с 0,60 пр.п.

При жилищните кредити в левове тя спада незначително, а при тези в евро намалява с 0,17 пр.п. При другите кредити в левове средният лихвен процент се увеличава с 0,18 пр.п.

В централната банка изчисляват, че Годишният процент на разходите (ГПР), който включва всички разходи по управление на заема, по кредитите за потребление в левове през май се повишава за една година с 0,54 пр.п. до 10,33%, а по заемите за потребление в евро намалява с 0,63 пр.п. до 3,58%.

ГПР по жилищните кредити в левове се понижава спрямо май 2019 г. с 0,33 пр.п. до 3,18%, а по жилищните кредити в евро – с 0,11 пр.п. до 4,05%.

През май в сравнение с април годишният процент на разходите по кредитите за потребление в левове спада с 1,76 пр.п., а по тези в евро – с 0,34 пр.п. При жилищните кредити в левове той нараства с 0,05 пр.п., а по тези в евро намалява с 0,24 пр.п.

Лихвени проценти по салда

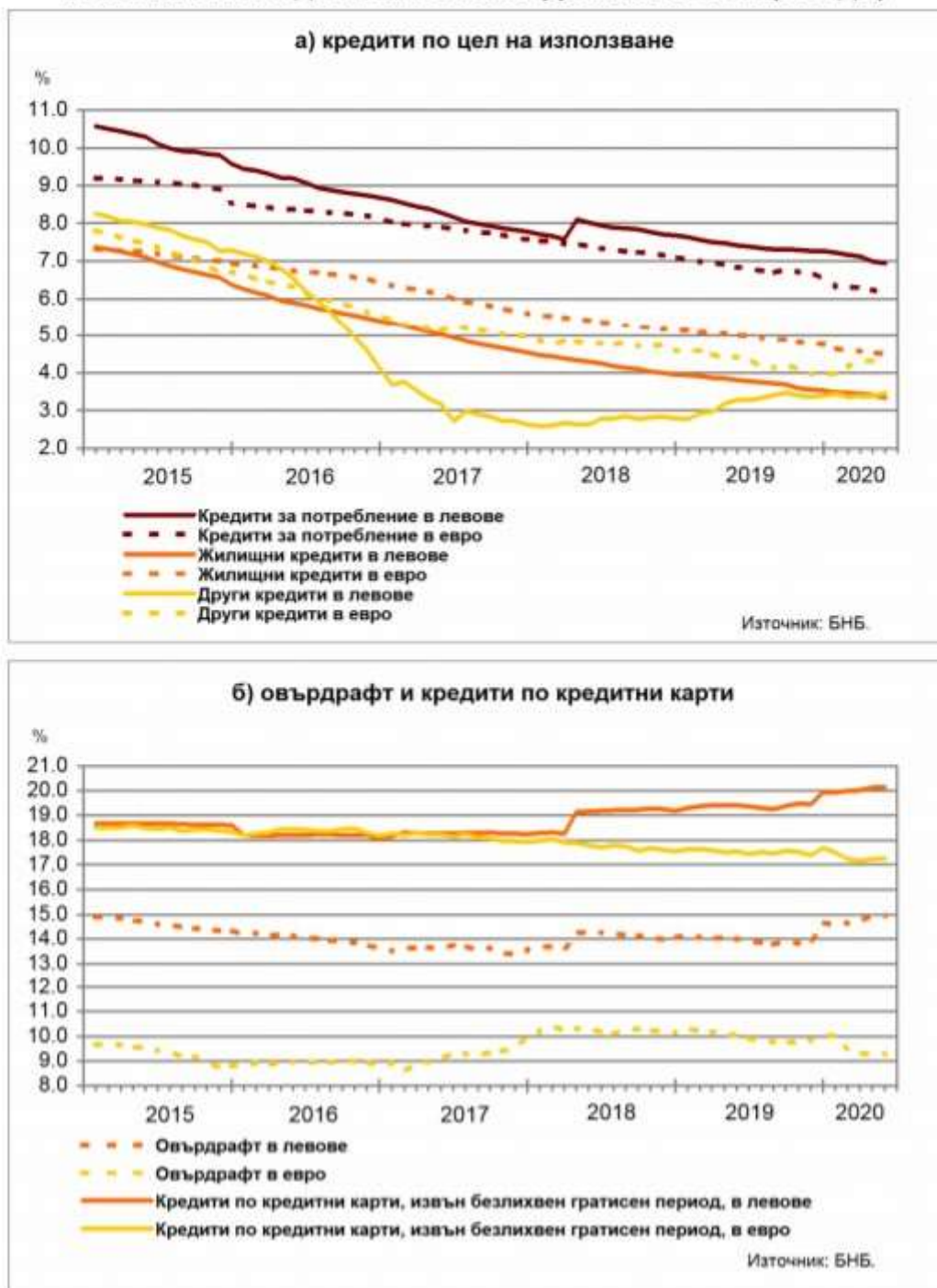
При домакинствата средната лихва по овърдрафта в левове на годишна база се увеличава с 0,94 пр. п. до 14,95%, а по овърдрафта в евро се понижава с 0,71 пр.п. до 9,31%.

През май средният лихвен процент по кредитите, предоставени чрез кредитни карти, извън безлихвен гратисен период, в левове за една година се повишава с 0,74 пр.п. до 20,14%, а по тези в евро спада с 0,29 пр.п. до 17,26%.

Средната лихва по заемите за потребление в левове през май намалява на годишна база с 0,47 пр.п. до 6,95%, а по кредитите за потребление в евро – с 0,69 пр.п. до 6,16%.

При жилищните кредити в левове тя се понижава с 0,47 пр.п. до 3,34%, а по тези в евро – с 0,50 пр.п. до 4,50%. Средният лихвен процент по другите кредити в левове се повишава с 0,19 пр.п. до 3,47%, а по другите кредити в евро спада с 0,11 пр.п. до 4,32%.

ГРАФИКА 7: КРЕДИТИ НА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА (САЛДА)

През май при фирмите средният лихвен процент по овъдрафта в левове намалява на годишна база с 0,27 пр.п. до 2,78%, а по овъдрафта в евро – с 0,29 пр.п. до 2,31%.

Средният лихвен процент по заемите, различни от овъдрафт, в левове се понижава с 0,40 пр.п. до 3,08%, а по тези в евро – с 0,56 пр.п. до 2,67%.

✓ 98% от чартърните полети за Летище Бургас са отменени

Липсата на туристи оставя над 70% от хотелите в "Слънчев бряг" затворени

За юни са отменени 98% от чартърните полети за Летище Бургас, неясна е съдбата на заявените за следващия месец.

„До края на септември на Летище Бургас са заявени 10 600 чартъра, което е в пъти по-малко в сравнение на миналата година, а колко от тях ще се осъществят е въпрос с още много неизвестни“, коментира данните председателят на туристическата камара в морския град Иван Иванов, цитиран от БНР.

Той обясни, че с подписаните договори с "Фрапорт" и съответните наши и чужди авиокомпании, те имат правото да редуцират през целия период на сезона. Ако седалките не са заети повече от 50%, съответният чартър няма да пътува не само до нас, но и до всяка друга дестинация.

Част от чуждите туристи, пристигащи със самолет по Южното ни Черноморие са собственици на имоти, но всички кацания на двете летища във Варна и Бургас допринасят за стимулирането на вътрешната икономика.

Хотелиери твърдят, че липсата на чуждестранни туристи в началото на лятото оставя над 70% от хотелите в най-големия курорт по Южното ни Черноморие "Слънчев бряг" затворени.

"Все още няма яснота и какво ще се случи с пристигащите летовници от трети страни, за които карантината от 14 дни все още не е паднала", коментира туроператорът Иван Кирязов.

"Всеки ден имаме анулации, до момента вече са 80%", пресмята той и допълва, че причините за отлива е излязлата в чужбина информация, че у нас е тръгнала втора вълна на коронавирус и туристите отменят резервации.

За сравнение през юни 2019-та сме посрещнали над 315 хиляди туристи, а през тази за същия период са около 6 хиляди.

За да „спаси“ поне частично летния сезон, правителството предложи субсидии за чартърни полети, намалени такси за концесия и по-ниски цени на плажни принадлежности.

От началото на юни България отвори границите си за свободно пътуване за повечето страни в Европа.

Очакванията на министъра на туризма Николина Ангелкова са [сезонът да стартира от началото на юли](#).

✓ Депутатите окончателно регламентираха движението с електрически тротинетки

На водачите на електрически тротинетки е забранено да се движат по пътища и улици, на които максимално разрешената скорост за движение е над 50 км в час

Съгласно новите разпоредби каращите тротинетки са длъжни да използват в тъмните часове на денонощието или при намалена видимост светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъде лесно забелязан.

Водачите на такива превозни средства са длъжни да се движат по изградената велосипедна инфраструктура, а при липса на такава – възможно най-близо до дясната граница на платното за движение. В тъмните часове на денонощието или при намалена видимост водачът трябва да управлява индивидуалното електрическо превозно средство с включени светлини. В случай, че лицето е до 18 години, трябва да ползва каска. На водачите на електрически тротинетки е забранено да се движат по пътища и улици, на които максимално разрешената скорост за движение е над 50 км в час.

Ограничението не се прилага за улици с изградена велосипедна инфраструктура. Водачите на тротинетки не могат да се движат в зони, забранени за влизането на велосипеди, както и по пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии. Депутатите въведоха ограничения в скоростта за водачите на електрически тротинетки. Те няма да могат да развият скорост по-висока от 25 км в час. На водачите на електрически тротинетки е забранено също така да превозват други лица, както и да ги управляват, без да държат кормилото с ръце.

✓ Разходите за пенсии нарастват с над 7% през първото тримесечие

Близо 22 900 са новите отпуснати пенсии за тримесечието на тази година

Към края на март са платени над 2,5 милиарда лева за пенсии, от тях 411 милиона лева за инвалидните. Като цяло разходите за пенсии нарастват с над 7% спрямо първото тримесечие на миналата година, сочат данни на Националния осигурителен институт.

Броят на пенсионерите в България е намалял с 5200 от януари до края на март тази година.

В края на март пенсионерите са общо 2,130 милиона, а средният размер на пенсията е 396 лева. За мъжете средно е 463 лева, а за жените - 394 лева.

Близо 22 900 са новите отпуснати пенсии за тримесечието на тази година, прекратените пенсии са 29 700, показва статистиката на НОИ. Общо 13 400 от новите пенсии са за стаж и възраст, а близо 9000 са инвалидните, цитира БНР. Над половината (54%) от новите пенсионери са работили само в масовата трета категория труд.

Средно 10 месеца стаж не са достигали на хората, които са избрали да се пенсионират по-рано, но при по-нисък размер на пенсията. Законът допуска това да се случи при недостигаща една година стаж и по 0,4% по-ниска пенсия за всеки месец от ранното пенсиониране.

[БНР](#)

✓ Президентът Радев на двудневно посещение в Шуменско

Днес и утре президентът Румен Радев ще посети общините Нови пазар и Каспичан, както и шуменското село Мадара.

Държавният глава се очаква да пристигне около 12.30 часа в Нови пазар, когато ще разговаря с кмета на общината Георги Георгиев.

Програмата на Румен Радев ще продължи с посещение на храма „Св. Димитър“ в село Стан, а от 14 часа ще участва в празненствата за Деня на Каспичан. Те ще се проведат в Голямата базилика край Плиска и в Двора на кирилицата в първата ни столица, където ще бъде открит бюст-паметник на Захарий Стоянов.

От 18 часа почетен караул ще посрещне президента на площад „Възраждане“ в Каспичан. Там ще бъде и Варненският и Великопреславски митрополит Йоан, който ще отслужи тържествен молебен.

В съботния ден Румен Радев ще гостува в шуменското село Мадара, където ще разгледа едноименния археологически резерват.

✓ Велико Търново отчита увеличение на инвестиционната активност

Във Велико Търново се регистрира увеличение на инвестиционната активност по време на извънредното положение и епидемичната обстановка. С повече от 4 милиона лева обаче са намалели приходите от местни данъци и такси, за чиято компенсация ще се търсят начини до края на годината.

На онлайн сесия на Великотърновския общински съвет кметът Даниел Панов отчете увеличение от 17% на издадените разрешения за строеж за първото полугодие и близо един милион лева постъпления от местния данък, платен при сделки с недвижими имоти, което определи като добър знак за икономическо съживяване на местната икономика.

Същевременно се отчитат близо 40% неизпълнение на приходите от местни данъци и такси, заради облекченията за бизнеса и гражданите по време на извънредното положение. С половин милион лева са по-малко приходите от нереализирани културни събития. Значително са увеличени разходите за социални услуги.

✓ Какво е холакрация и как работи

Коронавирусът подложи на изпитание всяка сфера на живота ни – от личните контакти до градоустройството и архитектурата. Какъв ще бъде утрешният ден, питаме се всички и се опитваме да отгатнем формата на бъдещето. Която най-вероятно ще е кръгова.

Но какво все пак е холакрация?

Според запознатите най-горещата идея в областта на управлението на хора и капитали, представляваща качествено нов модел на организация.

Повечето предприемачи не се замислят особено над структурата на компаниите си, те адаптират някой от съществуващите модели и го прилагат. Тони Шей обаче, 39-годишен милионер и шеф на Zappos, вижда пропуските на подобно решение и решава да приложи нова форма, при която йерархията е изместена от качествено нов тип управление, което се осъществява отдолу нагоре.

"Когато един град удвои размерите си, нивата на иновации и продуктивност на глава от населението се покачат с 15%. Но когато една компания стане по-голяма, иновациите и продуктивността на глава служител обикновено спадат. Ние се опитваме да открием начин, чрез който Zappos да прилича повече на град и по-малко на бюрократична корпорация.

В един град хората и фирмите се самоорганизируют. Опитваме се да сторим същото, като превключваме от нормална йерархична структура към система, наречена холакрация, която позволява на служителите да действат по-скоро като предприемачи и сами да насочват работата си, вместо да са на подчинение на мениджър, който да им казва какво да правят." – обяснява Шей.

Компанията, която бе купена от "Амазон" за 1,2 млрд. долара през 2017 г., е образец на тренди стратъп компания, там говорят за служителите си като за "общност" и "семейство" и кръгообразният им кампус прилича на работна диаграма, увеличени до размерите на сграда.

Холандският архитект Рем Колхаас беше един от първите, който приложи новата кръгообразна логика, при проектирането на Китайската държавна телевизия. Вместо небостъргач, Колхаас уви сградата, срещайки началото и края ѝ в гигантска примка, в името на оперативната ефективност.

Корпорацията "Епъл" не бърза да прегръща безкритично концепциите на холакрацията, но сградата им, проектирана от Норман Фостър, също е кръг, четириетажен, минималистичен и издържат в хладно пестеливата естетика на останалите продукти на компанията.

"Концепцията на сградата е съдействие и флуидност. Искаме сградата да се обхожда лесно, затова накрая се спряхме на кръга", обяснява изпълнителният директор Тим Кук.

Британският правителствен комуникационен център също се впусна във флирт с холакрацията и сега бивши хакери и правителствени костюмари въртят кръгчета из коридорите на сградата, наречена на галено "поницката".

Това не е толкова странно, големите организации бързо възприемат хакерски техники и като "хакатоните", където служителите са поканени да бъдат игриви, креативни и дори подривни."

Днес търговските организации и хакерските групи разработват смесица от "отгоре надолу" и "отдолу нагоре" техники: напрежение, подхранвано, за да насърчава ефективността, а също така да се съжителства с бъркотията, която явно ще ни съпътства в бъдеще.

Архитектурата винаги е отразявала структурата на властта, а властта все повече залага на кръга.

Интересно е да се отбележи, че кръговите постройки в античността, като стадионите, са служили на спектакъла и зрелището. Или малко по-зловещо – затворите, където килиите са разположени кръгово, за да имат надзирателите постоянен контрол и да няма къде да се скриеш.

[News.bg](#)

✓ "Воля" иска мярка 100/0 за бизнеса

"Държавата си свърши добре работата с ограничаване на Ковид-19, но господин Марешки апелира за заработването и на икономически щаб, предвид излизането от настъпилата криза. Продължаваме да твърдим, че трябва да има и мярка 100/0, трудно е да се определи за кой сектор, но тази мярка може да се пренасочва".

Това заяви за "Денят ON AIR" депутатът от "Воля" Пламен Христов.

По отношение на Закона за социални услуги имахме доста резерви, има доста спорни текстове в него, надявам се, че с изработването нещата ще бъдат регулирани, каза още Христов.

Според него **е резонно този закон да се отложи още, за да се доизпипа. Има** неща, които са добри, но хората трябва да са спокойни. Когато има спорове, се отива от едната крайност в другата.

Припомняме, че на **5 април стана ясно**, че държавата поема осигуровките в схемата 60/40.

Според данни на Националният осигурителен институт (НСИ) 205 хиляди работещи от над 7600 предприятия са получили компенсации по мярката за запазване на заетостта за месеците март, април и май.

Над 88 млн. лева са изплатените компенсации по нея.

От първи юли мярката ще продължи да действа, но с нов дизайн и по нея ще могат да се наемат и регистрирани в бюрата по труда безработни.

Мярката 60/40 ще стане 80/20 и ще обхване туристическия сектор, по 290 лева месечно за служител ще получават не само транспортните, но и туристическите фирми, стартира нова грантова схема от юли за 30 милиона лева.

[В. Монитор](#)

✓ Експерт: Пандемията изяде 8 млрд. лв. от приходите на икономиката ни

С 8 млрд. по-малко са доходите от произведената продукция, вследствие на COVID-19, сочат изследвания на редица български университети. Това коментира икономистът Красен Станчев в ефира на БНТ. Данните били подкрепени от редица български университети, Европейската комисия (ЕК) и Международния валутен фонд (МВФ).

По думите му в средно засегнатите сектори всички продажби са спаднали с от 11 до 35%. Най-засегнатият бранш – туристическият, значително надминава този брой. Чартърните полети до летището Бургас продължават да се отменят ежедневно, което ще нанесе сериозен удар върху бизнеса в морския град. Очакваният спад на договорите и туристите е в размер на 40-50% спрямо този през миналата година. Пред подобни проблеми не е изправена само България, но и много други страни в световен мащаб. Това, което прави впечатление у нас обаче е, че българите не предпочитат родното Черноморие, а се редят на километрични опашки по границите.

„За миналата година имаме изтичане на местен капитал в чужбина в размер на 3,7 млрд. евро, а притокът на нетен капитал е бил 1,2 млрд. евро“, допълни икономистът проф. Гарабед Минасян.

Според Станчев въпреки спадовете - тази година започва по-добре от 2009 г., тъй като „хората са с 30-40% по-богати“, имаме и добра структура на спестяванията. Важната в случая обаче е скоростта на забогатяване на населението, за да съумее България да се измъкне от „опашкарската позиция“ в Европа

По отношение на схемата 60 на 40 експертът поясни, че едва 4,5 – 5% от фирмите са се възползвали от нея, а новите безработни са около 90 хил. души. „Дори схемата да стане 100 на 0 – вече е късно“, категоричен бе Станчев.

Дании, свързани с безработицата, които се очаква да бъдат оповестени утре, разкриват, че „на 1 починал от коронавирус се падат 1000 безработни, а на един оздравял – 200/250 безработни“. В момента брунтните валутни резерви на страната се оценяват на 27 млрд. евро, а годишните инвестиции са около 10 млрд. евро. Според миналогодишния отчет на Българската народна банка (БНБ) „лъвският пай“ от резервите, които се поддържат в чужбина, има отрицателна доходност.

„Не само че поддържахме тези пари отвън и те са замразени, но и им плащаме да приемат и поддържат парите ни“, констатира Минасян.

Във връзка с изразходването на публични ресурси през обществени поръчки и правителствени проекти, Станчев оповести данни от изследване на Института за пазарна икономика, които показват, че през последните 13-14 години от хазната са похарчени неправилно половин милиард на година. Тази година се очаква размерът на харчовете да скочи значително.

„Трябва да се инвестира в неща, които носят доходи и съкращават бъдещи разходи, същото е и с ендегенната политика – могат да се оставят парите, които са във фирмите, и да се премахнат ненужните проекти, финансирани от правителството“, обобщил Станчев.

✓ Мария Габриел: Екологичният пакт ще направи икономиката на ЕС по-конкурентоспособна

"Екологичният пакт е новата стратегия за растеж, която има за цел да превърне икономиката на ЕС в конкурентоспособна и ефективна по отношение на ресурсите и да постигне нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050г“. Това заяви българският еврокомисар Мария Габриел, която разисква с министри от Израел, посланици и експерти възможностите за сътрудничество в глобален план в областта на научните изследвания и иновациите за постигане на целите на зеления пакт на форума за изменението на климата – иновации и екологични технологии на Европейския зелен пакт.

„Това е предизвикателство, но и предоставя много възможности за икономически растеж и нови работни места. Екологичната трансформация трябва да бъде също справедлива и от полза за обществото. Научните изследвания и иновациите са основен двигател за ускоряване на преходите, които са необходими във всички сектори на икономиката,“ заяви Мария Габриел. Тя откри рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ и бъдещата програма „Хоризонт Европа“ като основни инструменти за екологичния преход на нашите икономики и общества.

[БНТ](#)

✓ Депутатите увеличиха позволения размер на държавните гаранции

Депутатите гласуваха на първо и второ четене едновременно в пленарна зала нова актуализация на държавния бюджет. Целта на поправката е да се увеличи допустимият размер на гаранциите, които държавата може да предоставя от 1,5 млрд. лева на 1,8 млрд. лева.

Така страна ни ще може да отговори на изискванията на Европейския съюз и да предостави две нови гаранции в общ размер на над 300 млн. лева. В замяна страната ни ще може да се възползва от допълнително 1,1 млрд. лева по два инструмента на ЕС за подпомагане на работниците и дребния бизнес.

Текстовете бяха подкрепени и от опозицията, но с условието, че ще има повече яснота какви проекти ще получат финансиране срещу гаранциите.

България ще получи пари по европейски вариант на програмата 60/40, чрез новосъздадения инструмент за защита на работещите. Общата сума, за която ще кандидатстваме е 1 милиард лева, като в замяна ще предоставим държавна гаранция от 210 млн. лева.

Срокът за уточняване на параметрите по този инструмент за България е 26 юни. Европейската комисия ще набавя средствата по инструмента чрез заеми, които да предоставя на страните членки при изгодни условия.

Вторият инструмент, по който чакаме подкрепа, е паневропейския гаранционен фонд. Чрез него ще бъдат подпомагани малки и средни предприятия. Нашият интерес е поне да компенсирате сумата на гаранцията с проекти, които евентуално да се върнат към нас.

По този инструмент страната ни ще даде държавна гаранция от малко над 100 млн. лева. Проектите ще бъдат набрани с помощта на министерството на икономиката и Българската банка за развитие.

✓ Сигурна ли е електропреносната мрежа?

Мерките срещу коронавируса отложиха плановите ремонти на електропреносната мрежа.

Застрашена ли е енергийната сигурност заради забавената рехабилитация на електропроводи, трансформатори и подстанции?

350 обекта са присъединени от ЧЕЗ към мрежата по време на Извънредното положение.

Цветомир Ралчев - директор "Стратегическо планиране и развитие на мрежи" ЧЕЗ: Съумяхме да организираме екипи и групи, които да извършват това присъединяване в интервала от 2 до 6 през нощта, когато клиентите няма да усетят прекъсване на електрозахранването.

От ЧЕЗ навакват сроковете за ремонтите.

Цветомир Ралчев - директор "Стратегическо планиране и развитие на мрежи" ЧЕЗ: Основното беше да не нарушаваме ритъма в изпълнението на инвестиционните обекти. ЧЕЗ активно работи във посока автоматизацията на електроразпределителната мрежа. Защото ще доведе до по-бързо локализиране на повредите.

ЕВН също променя ремонтните графици.

Петър Костадинов, ръководител отдел „Комуникации“, ЕВН - България: Имаше пренастройване на дейността и мисля, че в момента успяваме сравнително бързо да се върнем в нормалния темп на работа. По проекти, които са по ново присъединяване - ремонти, рехабилитация, там беше необходим да се пренастроим така, че да няма прекъсване за клиентите.

Над 40 млн. лв. инвестира ЕВН в 4 нови проекта.

Петър Костадинов, ръководител отдел „Комуникации“, ЕВН - България: В Пловдив особено, където имаме големи инвестиционни проекти през тази и следващата година. Там успяхме да запазим темпа на инвестиции, но те не са свързани с прекъсване на захранването.

Реорганизация е предприело и ЕРП-то, захранващо Североизточна България. Тъй като част от територията му е в обхвата на Черноморските курорти, там се правят ремонти, при които не се налага спиране на тока.

Общо 15 хил. км са електропроводите на ЕСО, свързващи електроцентралите към подстанциите и обезпечавачи трансграничния пренос.

Ангелин Цачев - изп. директор на ЕСО: На този етап няма проблеми с електропреносната мрежа, които да застрашат доставката на електроенергия до потребителите на територията на България.

ЕСО изгражда 500 км. нови електропроводи с общоевропейско значение за 500 млн. От ЕСО увериха, че пандемията от COVID-19 не пренаписва сроковете за закупуване на студения резерв. Чрез него се гарантират допълнителни мощности от въглищните ни електроцентрали, при пиково потребление на ток и нужна от допълнителни количества.

Ангелин Цачев - изп. директор на ЕСО: Търговете, които за закупуването на студения резерв ще бъдат организирани след решението на КЕВР, което очакваме да бъде на 1-ви юли.

Действащите договори са до края а месец юли.

✓ СЗО: Европа регистрира ръст на заразените с коронавирус

За първи път от месеци Европа регистрира ръст на заразените с коронавирус на фона на разхлабване на ограниченията, съобщават от Световната здравна организация.

На 11 места, включително Армения, Швеция, Молдова, Северна Македония, Албания, Босна и Косово, ускореното предаване на заразата е довело до значително нарастване на случаите, констатира регионалният директор Ханс Хенри Клуге. Той предупреди, че без съответни мерки, здравните системи ще бъдат доведени до ръба на възможностите им.

Повече от два милиона и 600 хиляди случаи на COVID-19 и 195 000 смъртни случаи са регистрирани в Европейския регион на СЗО, който обхваща 54 страни и седем територии в Европа, Близкия изток и Централна Азия. Дневно се отчитат 20 хиляди нови случаи и над 700 починали.

Страни като Полша, Германия, Испания и Израел са предприели бързи действия за овладяване на огнища в училища, мини и заводи за преработка на храни, отчита д-р Клуге.

СЗО очаква заразата да затихне в повечето страни с напредването на лятото, но предупреждава, че трябва да се готвим за есента, особено при отсъствието на ефективно лечение и ваксина срещу коронавируса.

[Банкеръ](#)

✓ Еврокомисията одобри 150 млн. евро за дребния бизнес в България

Европейската комисия одобри за България схема в размер на 150 милиона евро (приблизително 294 милиона лева) в подкрепа на малките и средни предприятия заради пандемията от коронавирус. Схемата бе одобрена съгласно Временната рамка за държавната помощ, приета от Комисията на 19 март.

" Тази схема в размер на 150 милиона евро ще позволи на България да подкрепи малките и средни предприятия под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции в размер до 800 000 евро на дружество. Това ще помогне на предприятията да посрещнат нуждите си от ликвидност в тези трудни времена. В тясно сътрудничество с държавите членки намираме работещи решения за справяне с икономическите последици от пандемията в съответствие с правилата на ЕС", коментира заместник-председателят на Европейската комисия Маргрете Вестергер.

Какво направи България

Българското правителство уведоми Комисията, като се позовава на Временната рамка, за схема за държавна помощ с прогнозен бюджет в размер на 150 милиона евро (приблизително 294 милиона лева) за подкрепа на предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус. Съгласно схемата публичното подпомагане ще бъде под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции.

Схемата, която ще бъде отворена за малки и средни предприятия, осъществяващи дейност във всички сектори с някои изключения, определени от България, има за цел да подобри достъпа до ликвидност на тези предприятия, които са най-силно засегнати от икономическото въздействие на избухналата пандемия от коронавирус, като по този начин им се помогне да продължат дейностите си, да започнат да инвестират и да запазят работните места.

Какво включват отпуснатите средства

- Преки безвъзмездни средства, вливане на капитал, избирателни данъчни предимства и авансови плащания до 100 000 евро на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, 120 000 евро на предприятие с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите и 800 000 евро на предприятие с дейност във всички останали сектори, за да посрещнат предприятията спешните си нужди от ликвидност. Държавите членки могат също да отпускат до 800 000 евро в номинална стойност безлихвени заеми на предприятие или гаранции по заеми, покриващи 100 % от риска, с изключение на първичното производство на селскостопански продукти и сектора на рибарството и аквакултурите, за които се прилагат ограничения от съответно 100 000 евро и 120 000 евро на предприятие.

- Държавни гаранции за заеми, взети от предприятия, за да се гарантира, че банките продължават да отпускат заеми на клиентите, които се нуждаят от тях. Тези държавни гаранции могат да покрият до 90 % от риска по заеми, за да се помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции.

- Субсидирани публични заеми с изгодни лихвени проценти за предприятията. Тези заеми могат да помогнат на предприятията да посрещнат непосредствените си нужди, свързани с оборотния капитал и инвестициите.

- Предпазни мерки за банките, чрез които държавната помощ достига до реалната икономика, гарантиращи, че такава помощ се счита за пряка помощ в полза на клиентите на банките, а не за самите банки, и осигуряващи насоки за това как да се гарантира минимално нарушаване на конкуренцията между банките.

Кой може да се възползва

Временната рамка дава възможност на предприятията да бъде отпусната помощ de minimis в размер до 25 000 евро за три финансови години за тези от тях, които извършват дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, 30 000 евро за три финансови години за предприятия, извършващи дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, и 200 000 евро за три финансови години за предприятия, осъществяващи дейност във всички останали сектори. Същевременно държавите членки трябва да се ангажират да избягват прекомерното натрупване на мерки за подкрепа за едни и същи предприятия, за да ограничат помощта до действителните им нужди.

Временната рамка ще бъде в сила до края на декември 2020 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

✓ Задава се ръст на необслужваните заеми

Българската народна банка прогнозира ръст на необслужваните кредити и затова ще запази нивото на антицикличния капиталов буфер на 0,5 на сто през третото тримесечие. Банката напомня, че през март бяха въведени мерки, насочени към допълнително укрепване на банковия сектор във връзка с пандемията от COVID-19 и нейното отражение върху икономическата среда. Мерките с положителен ефект върху размера на регулаторния капитал включваха решение за отмяна на предвидените за 2020 г. и за първото тримесечие на 2021-а увеличения на нивото на антицикличния капиталов буфер, приложим за местни кредитни рискови експозиции и запазване на текущото му равнище от 0.5 процента.

"Предвид очакваното забавяне на икономическата активност и свързаното с това нарастване на необслужваните кредити, което би оказало натиск върху доходността и капиталовата позиция на кредитните институции, запазването на антицикличния капиталов буфер на ниво от 0.5% през третото тримесечие на 2020 г. допринася за устойчивостта на банковата система", категорични са централните банкери.

Прогнозата на БНБ е в пълен унисон с данните за кредитирането към края на май. Паричната статистика на практика показва покачването на лошите и реструктурирани кредити със 127.6 млн. лв., като те достигат 5.31 млрд. лева. Това е с 1 млрд. лв. повече от нивото в края на 2019-та. Разбира се, трябва да се има предвид и че по реда на кредитния мораториум всички отсрочки няма да се записват като лоши експозиции в следващите шест месеца.

Първи индикатор за тенденциите в края на 2020 г. и началото 2021-а ще има през септември, когато Управителният съвет на БНБ ще вземе решение за нивото на антицикличния капиталов буфер, приложимо през четвъртото тримесечие.

Данните на централната банка към края на май потвърждават също и замръзването на кредитирането от първите месеци на кризата, като общо кредитните портфейли на банките се свиват със 133 млн. лв. за месец до 58.7 млрд. лева.

✓ Разширяват дейностите на офиса на Световната банка в София

Министерският съвет предлага на Народното събрание да ратифицира Изменението на Споразумението между правителството на България и Международната банка за възстановяване и развитие за предоставяне на подкрепа за

Офис на Световната банка в София. Документът беше подписан от министъра на финансите Владислав Горанов на 12 май.

С промяната се предвижда увеличение с 650 кв. м на наеманите площи в дългосрочната локация. Нарастването е във връзка с намеренията на Банката да разшири спектъра на дейностите, предоставяни в открития през м. юли 2019 г. офис в гр. София. Освен основни услуги по ИТ поддръжка и разработване и доставяне на услуги и продукти с висока добавена стойност, се планира структуриране и на други функционални звена в областта на финансите (счетоводство и трежъри), човешките ресурси, възлагането на поръчки и корпоративната сигурност.

Разширяването на дейностите на Световната банка в България ще допринесе за по-доброто разпределение на ресурси и хора в изпълнение на мисията за изкореняване на бедността и засилване на споделения просперитет в глобален аспект и ще има положително влияние върху икономическата среда в страната, като ще способства за осигуряването на работни места за висококвалифицирани специалисти и за надграждането на потенциал в сектори с висока добавена стойност.

✓ **Безлихвените кредити - на по-бързи обороти**

Близо 55% от кандидатите за безлихвен кредит до 4500 лв. по програмата на Българската банка за развитие са били одобрени. Това показват последните данни, публикувани от кредитната институция. Одобрените безлихвени заеми по програмата за подпомагане на физически лица вече достигат около 40 млн. лв., като ръстът спрямо предишния изследван период е с 5.3 млн. лева.

От друга страна обаче нарастват и отказите. Към 19 юни 32.2% от заявките за кредит са били отхвърлени. За сравнение, през изминалите две седмици отказите са били съответно 31% и 28 процента.

В последно време е намаляла и средната одобрена сума - до малко над 4000 лева. Докато седмица по-рано тя бе в размер на 4200 лева.

Като цяло постъпилите искания за заем засега са 16 522, от които са потвърдени общо 9 576, а обработваните са 1 616. Двете трети от исканията са на хора на трудов договор, а останалата една трета са на самоосигуряващи се.

Обнадеждаващо в случая е, че банките, участващи в програмата, все по-бързо обработват исканията за кредити. Подобен извод може да се направи от данните за броя на обработващи се заявления - към 19 юни те са 1 616, към 15 юни са били 2001, а към 8 юни - 2587.

От 22 юни и Пощенска банка започна да приема заявления за кандидатстване за безлихвен кредит. По програмата работят още: Алианс банк, Банка ДСК, Инвестбанк, ОББ, Първа инвестиционна банка, Търговска банка Д, Централна кооперативна банка и УниКредит Булбанк. А Интернешънъл Асет Банк и Общинска банка вече усвоиха финансовия си ресурс по програмата, чиято цел е да подпомогне служителите в неплатен отпуск и самоосигуряващите се лица, които са прекъснали дейност поради пандемията от COVID-19. Те имат възможността да получат заем до 4 500 лева, отпускани наведнъж или на три транша от по 1 500 лева.

По мярката може да се кандидатства до края на 2020 година. Максималният срок за погасяване е 5 години, с минимум 6 месеца и максимум 24 месеца гратисен период. Заемите са освободени от такси, комисиони и неустойки.

Неотдавна действието на програмата бе разширено, което ще позволи подпомагането на по-голям кръг от нуждаещи се. Например кандидатите за безлихвен заем до 4 500 лева вече не е нужно да са в неплатен отпуск или с прекъсната дейност в момента на подаване на искането за кредит. Те могат да кандидатстват и след като са се завърнали на работа.

Отново обаче се изисква документ, който доказва, че те са преустановили работа или са били в неплатен отпуск по време на извънредното положение или на извънредната епидемична обстановка. Запазва се и условието да са страна по трудово правоотношение в последните 6 месеца преди кандидатстването за заем. Както и да имат отработени поне пет работни дни през март, ако това е месецът, в който са пуснати в неплатен отпуск.

Удължава се също така и периодът, за който самоосигуряващите се могат да се позовават на спад на доходите си.

✓ **Кой продава най-скъпия ток?**

Анализ на Института за енергиен мениджмънт

На 5 юли 2013 г. Държавната комисия за енергийно и водно регулиране публикува решенията си за издаване на 5 нови лицензии - тези за дейността доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция (ДПИ).

С какво се занимава един ДПИ според българското законодателство? ДПИ следва да снабдяват с електроенергия (или с природен газ) клиенти, които не са избрали друг доставчик или избраният доставчик не извършва доставка по независещи от клиента причини (*например, поради обявяване на доставчика в несъстоятелност или ликвидация, отнемане на лицензия или друго събитие, довело до временно или трайно преустановяване на доставката на електрическа енергия*).

Кои компании у нас са натоварени с функциите на ДПИ? Лицензия за доставка на електрическа енергия от ДПИ според Закона за енергетиката се издава на:

- лицензианта за дейността обществена доставка на електрическа енергия - за клиентите, присъединени към електропреносната мрежа (*тоест – НЕК ЕАД*);
- лицензианти за дейността снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител - за клиентите, присъединени към съответната разпределителна мрежа, за територията на действащите лицензии за обществена доставка и снабдяване от краен снабдител (*тоест – EVN Електроснабдяване, ЧЕЗ Електро България, ЕНЕРГО-ПРО Продажби и ЕСП Златни пясъци*).

Съответно, издадените през 2013 година лицензии за снабдяване с електроенергия от ДПИ (последващо допълнени с правата и задълженията, свързани с дейността на „координатор на специална балансираща група“) са следните:

1. На Национална електрическа компания ЕАД – [Лицензия №Л-408-17/01.07.2013 г.](#) за срок от 26 години;

2. На ЕНЕРГО-ПРО Продажби АД – [Лицензия №Л-410-17/01.07.2013 г.](#) за срок от 26 години;
3. На ЧЕЗ Електро България АД – [Лицензия №Л-409-17/01.07.2013 г.](#) за срок от 26 години
4. На EVN Електроснабдяване ЕАД – [Лицензия № -413/ 8.07.2013](#) за срок от 26 години;
5. На ЕСП Златни пясъци ООД – [Лицензия №Л-411-17/01.07.2013 г.](#) за срок от 26 години.

Откъде купува енергия ДПИ за своите клиенти? Съгласно §17, т. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.) до 30 юни 2015 г. ДПИ бяха длъжни да купуват необходимата за потребителите си електрическа енергия само от Обществения доставчик (НЕК ЕАД). След тази дата ДПИ получиха право да сключват сделки за закупуване на електрическа енергия за своите клиенти и по свободно договорени цени, като цената на електроенергията се определя по методика, одобрена от КЕВР.

Каква ще е ролята на ДПИ в предстоящата стъпка към либерализация от 01 октомври 2020 г.?

При ситуация на миграция от регулирания към свободния пазар доставчикът от последна инстанция трябва да гарантира, че клиентите, които са задължени да напуснат регулирания пазар, но все още не са избрали доставчик/търговец от свободния пазар или избраният от тях доставчик не извършва доставка по независещи от клиента причини, няма да останат без електроенергия.

В подобна ситуация ще попаднат от 1 юли 2021 година всички не-битови клиенти на ниско напрежение, които не са успели да се преориентират към търговец на свободния пазар. Припомняме, че с промените в Закона за енергетиката от 2012 г. всички крайни клиенти, ползващи електрическа енергия на средно напрежение, бяха в аналогична ситуация, след като загубиха правото си да бъдат снабдявани на регулирания пазар и трябваше да излязат на свободния пазар.

Какъв е профилът на небитовите потребители, присъединени към мрежа ниско напрежение? Това е съвкупност от около 300 хиляди малки потребители от стопанския и общественния сектор с общо годишно потребление от 4.5 МВтч. Тук попадат както училища, болници, детски градини, така и фирми от сектора на услугите като фризьорски салони, шивашки и обушарски ателиета, адвокатски кантори. След тяхното преминаване към свободния пазар на регулиран пазар ще останат само битовите потребители (домакинствата) с годишно потребление около 10 – 10,5 млн. МВтч електроенергия.

Какъв е графикът на планирания процес? В гласувания на второ четене от Парламента на 17.06.2020 г. законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката е предвидено от 1 октомври 2020 г. снабдяването на небитови клиенти на електрическа енергия на ниско напрежение от краен снабдител по регулирани от КЕВР цени да бъде преустановено, тоест планира се извеждането на този сегмент потребители на либерализиран пазар и снабдяването им от търговец по свободно договорени цени.

В случай, че до 30 септември 2020 г. включително небитов клиент на НН не е сключил договор с търговец на електрическа енергия по свободно договорени цени, доставката на електрическа енергия ще се извършва от досегашния му доставчик – крайния снабдител, но вече в качеството му на титуляр на лицензия по чл. 39, ал. 1, т. 5, тоест – лицензия за търговия. Тази доставка ще се извършва на базата на сключен типов договор с клиентите, чийто образец ще бъде одобрен от КЕВР до 31 август 2020 г.

Типовият договор ще уреди правата и задълженията на страните, условията за доставка на електрическа енергия и прекратяването на договора като възможен максимален период на действието му е от 1 октомври 2020 г. до 30 юни 2021 г.

До сключването на типовия договор доставчикът - КС осигурява доставката на електрическа енергия, при условие, че клиентът своевременно заплаща всички дължими суми във връзка с доставката.

Процедурно, щом законите промени влезнат в сила, четиримата крайни снабдители имат 30-дневен срок да уведомят небитовите си клиенти на НН, че от 1 октомври 2020 г. повече не могат да бъдат техни снабдители, както и да публикуват на интернет страниците си списък с небитовите клиенти, които от 1 октомври 2020 не могат да останат техни клиенти.

От 1 юли 2021 г. клиентите, които не са избрали доставчик – търговец на свободния пазар, ще се снабдяват с електрическа енергия при условията на член 95а от Закона за енергетиката, а именно – от ДПИ. До същата дата – 1 юли 2021 г. – според законопроекта за изменение на Закона за енергетиката - трябва да бъде реализирана и пълната либерализация на пазара на електрическа енергия на едро.

Цени на електрическата енергия на ДПИ

Как се определят цените на енергия на ДПИ? ДПИ продават енергия на своите клиенти само по тарифен план „Една скала“. Цената се образува като сбор от три компоненти: цена на закупената енергия, разходи за балансираща енергия и надценка за дейността. Правилата, по които се извършва ценообразуването, се съдържат в следните документи:

- [„Методика за определяне на цените на електрическата енергия на ДПИ“](#), одобрена от КЕВР;
- Общи принципи за разпределение на небалансите в специалната балансираща група на (съответния краен снабдител/обществения доставчик) в качеството му на доставчик от последна инстанция и координатор на балансиращата група.

Самите взаимоотношения между клиентите и ДПИ се уреждат в договори при публично известни общи условия, при спазване на Закона за енергетиката и Правилата за търговия с електрическа енергия.

Така изчислените въз основа на посочените правила цени на енергията не включват цена за задължения към обществото (ЦЗО), чийто размер се определя от КЕВР ежегодно и се заплаща отделно.

Къде е по-скъпо - при ДПИ или на регулиран пазар?

Графиката по-долу онагледява цените на ДПИ за шестмесечния период от началото на октомври 2019 до края на март 2020 г. Този период е показателен по две причини: първо, като съответстващ на началната фаза на предстоящата либерализация и второ, с по-високите сметки, които се натрупват заради по-високата консумация на електрическа енергия за отопление.

Цените на енергията на ДПИ – ЧЕЗ, ДПИ - ЕВН и ДПИ – ЕНЕРГО-ПРО се променят ежемесечно и се движат в диапазона от 149 до 191 лв./МВтч. Както се вижда от графиката, тези ценови нива са драстично по-високи от цените на регулирания пазар за небитовите потребители на ниско напрежение, които не се променят през целия наблюдаван период и са в ниския диапазон от 97 до 107 лв./МВтч съответно за трите дружества КС. (NB: За целите на коректното сравнение регулираните цени са изчислени без ЦЗО, при структура на потребление 69% дневна и 31% нощна енергия.)

Къде е по-скъпо - при ДПИ или на свободен пазар?

Графиката дава отговор и на този въпрос. Ако предположим, че битов потребител на ниско напрежение е сключил договор с търговец за доставка на енергия при цена, определена на база средната месечна цена на ПДН плюс надбавка (NB: За целите на примера е приета добавка два пъти по-висока от тази, която КЕВР е определил на КС), то цените му по месеци биха били в нисък диапазон от 67 до 122 лв./МВтч.

Може да се обобщи, че доставките на енергия от ДПИ са били най-скъпите за периода от началото на октомври 2019 до края на март 2020 – постигнатата средна цена от 164 лв./МВтч за ДПИ е с около 60% над съответните цени на свободния и регулиран пазар.

Както беше подчертано в [предишна публикация на ЕМІ](#), европейската практика е аналогична: цените на енергията на ДПИ в повечето европейски държави са средно по-високи от цените, плащани от потребителите, обслужвани от другите доставчици. Няма нито една държава-членка, в която енергията, продадена от ДПИ, като цяло да е по-евтина спрямо сравнителен стандартен продукт. ACER намира това за добра практика, тъй като тя стимулира потребителите да преминат към доставчик, различен от ДПИ. Ако цената на ДПИ е определена като по-ниска от средната пазарна цена, съществува риск от изкривяване на пазара, тъй като обезкуражава потребителите да прекъснат взаимоотношения с ДПИ и да си потърсят доставчик на свободния пазар.

Какво още – освен енергия – заплащат клиентите на ДПИ? Клиентите на ДПИ, присъединени към разпределителната мрежа, заплащат също така и:

- Цена за задължения към обществото
- Цена за пренос през електропреносната мрежа
- Цена за достъп до електропреносната мрежа
- Цена за пренос през разпределителната мрежа за обекти, присъединени на средно напрежение или цена за пренос през разпределителната мрежа за обекти, присъединени на ниско напрежение
- Цена за достъп до разпределителната мрежа
- Акциз
- ДДС

Пример: Януарската сметка 2020 г. на избран небитов потребител (*районна противопожарна служба с месечно потребление от 42,2 МВтч*), присъединен към мрежа ниско напрежение на ЕВН:

През този месец на високо потребление сметката на избрания потребител на регулиран пазар достига до 8440 лв. и това представлява най-евтината алтернатива. При вариант свободен пазар сметката се повишава с 1158, а при доставчик ДПИ на ЕВН – с 2714 лв.

✓ Съдът в Люксембург обръща практиката на ВКС: Отпускът на незаконно уволнените се плаща

Работниците имат право на платен годишен отпуск за времето от незаконното уволнение до възстановяването им на предишната работа, а при прекратяване на трудовото правоотношение – на заместващо обезщетение за неизползвания отпуск. Това постанови днес Съдът на Европейския съюз (СЕС) в отговор на преюдициално запитване от България и така на практика заяви, че застъпването с години от Върховния касационен съд (ВКС) виждане по тези дела противоречи на правото на ЕС (*пълния текст на решението виж [тук](#)*).

Както „Лекс“ писа, повод въпросът за правото на незаконно уволнените да получат обезщетение за неизползвания от тях в периода на уволнението платен годишен отпуск стигна до Люксембург заради учителка от Пловдив. Тя води дело срещу училището и настоява да получи 7 125 лв. – обезщетение за неизползван от нея платен отпуск от по 57 дни за всяка от четирите години от незаконното ѝ уволнение до възстановяването ѝ на работа. Районният и Окръжният съд в Пловдив отхвърлят иска ѝ, а ВКС не го допуска до разглеждане. Причината – трайната му практика по делата на незаконно уволнените да приема, че през периода от уволнението до отмяната му и възстановяването на работа, служителят „не е престираал реално труд по трудовото правоотношение, поради което за този период от време за него не възниква право да ползва платен годишен отпуск“. Т.е. не трябва да получи и обезщетение за него (*повече за практиката на ВКС виж [тук](#)*).

Учителката заведе дело за вреди срещу ВКС. И поиска от върховния съд компенсация от над 5 400 лв. за „изгубеното“ от нея обезщетение за неползван отпуск в периода на уволнението, като твърди, че произнасянето му е в нарушение на правото на ЕС и че той е бил длъжен да отправи преюдициално запитване до СЕС, вместо да не допуска жалбата ѝ. Учителката иска и компенсация от 2 000 лв. за морални вреди – за стрес, загуба на самочувствие, чувство за онеправданост, разочарование и загуба на доверие в институциите, силно притеснение и чувство за несигурност от липсата на защита на правата ѝ.

Делото се гледа в Районния съд в Хасково и именно той реши да се обърне към Съда на ЕС. Питането му се разглежда от съда в Люксембург съвместно със друго от Върховния касационен съд на Италия по сходен казус.

Съдът в Хасково попита дали правото на ЕС трябва да се тълкува в смисъл, че работникът има право на платен годишен отпуск за периода от незаконното уволнение до възстановяването му на работа, въпреки че през този период не е полагал действително труд за работодателя. Освен това той и италианският върховен съд питат и дали правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че при описаните обстоятелства работникът има право на заместващо парично

обезщетение за неизползания платен годишен отпуск за периода от незаконното уволнение до възстановяването на работа.

С днешното си решение СЕС отговаря утвърдително на тези два въпроса.

Съдът най-напред припомня своята практика, че когато работникът не е в състояние да изпълнява задълженията си по непредвидима и независеща от волята му причина, например поради болест, правото му на платен годишен отпуск не може да се обвързва със задължението действително да е работил. И отбелязва, че точно както неработоспособността поради болест, лишаването на работника от възможност да работи заради уволнение, обявено впоследствие за незаконно, по принцип е непредвидимо и не зависи от волята на този служител.

Така СЕС стига до извода, че периодът от незаконното уволнение до възстановяването на работа трябва да се приравни на период на действително полагане на труд за целите на определянето на размера на платения годишен отпуск, на който служителят има право. „*Затова работникът, който е уволнен незаконно, а по-късно възстановен на работа в съответствие с националното право вследствие на отмяната на уволнението му с решение на съда, има право на полагаемия се за този период платен годишен отпуск*“, заявява съдът в Люксембург= И посочва, че ако възстановеният на работа човек отново бъде уволнен или трудовото правоотношение бъде прекратено по каквато и да било друга причина, той има право на обезщетение за неизползания платен годишен отпуск за периода от незаконното уволнение до възстановяването му на работа. Но изрично уточнява, че ако е имал нова работа в периода от незаконното уволнение до възстановяването му на предишната работа, служителят може да иска платен годишен отпуск за периода, в който е бил на новата работа, само от новия работодател.

На финала СЕС заявява:

Чл 7, §1 от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална съдебна практика, по силата на която работник, който е уволнен незаконно, а по-късно е възстановен на работа в съответствие с националното право вследствие на отмяната на уволнението му със съдебно решение, няма право на платен годишен отпуск за периода от датата на уволнението до датата на възстановяването му на работа, поради това че през този период не е полагал действително труд за работодателя.

Чл. 7, § 2 от Директива 2003/88 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална съдебна практика, по силата на която при последващо прекратяване на трудовото правоотношение – след като работникът е бил уволнен незаконно, а по-късно възстановен на работа в съответствие с националното право вследствие на отмяната на уволнението му със съдебно решение, този работник няма право на парично обезщетение за неизползания платен годишен отпуск за периода от датата на незаконното уволнение до датата на възстановяването му на работа.

✓ "Евронюз", "Гардиън" и "Индипендънт": за глобата, пистолета, пачките и записа

България и по-конкретно премиерът Бойко Борисов влязоха в медийния оборот на три водещи международни издания през тази седмица - "Евронюз", както и британските "Гардиън" и "Индипендънт".

["Евронюз"](#) е отделило място на страницата си за информацията, че министър-председателят е глобен с 300 лв. (150 евро) заради нарушение на мерките срещу разпространението на коронавируса, издадени от собственото му правителство.

В статията се споменава също, че "консервативният лидер е отказал да носи маска от началото на пандемията". Уточнява се също, че страната ни е въвела първите мерки срещу COVID-19 на 8 март и е една от най-слабо засегнатите страни от пандемията. "Евронюз" обаче напомня, че бързото премахване на рестрикциите в края на май е довело до ръст на заразените, достигайки до над 100 заразени дневно в последно време, в сравнение с 20-30 при избухването на заразата. Изданието съобщава, че управляващата партия ГЕРБ е била глобена с 1500 евро заради партийното събрание в Стара Загора, което се проведе миналия уикенд. Подобна глоба е наложена и на опозиционната партия БСП, в чиито редици има заразени с коронавирус след партийно заседание.

[Британският "Индипендънт" посвещава статия на компроматите от спалнята на Бойко Борисов.](#) "Той е премиерът на България, нация от 7 милиона души, която е член на Европейския съюз и партньор в НАТО. И така, какво правят снимки на Бойко Борисов, който спи до 9-милиметров пистолет Глок и чекмедже, пълно с 500 еврови банкноти и златни кюлчета, в интернет", коментира изданието, като уточнява, че снимките са били разпространени в новинарски издания анонимно, публикувани онлайн миналата седмица и заверени като истински от експерти от два разследващи сайта. "Те разтърсиха балканската нация", се казва още в публикацията.

Най-нова е статията на "Гардиън" - от четвъртък (25 юни). Публикацията е посветена на публикувания запис, свързан с Борисов, и е под заглавие ["Българският премиер може да бъде разследван заради аудио заплахата да "изгори" евродепутат"](#).

Български евродепутат поиска разследване след появата на аудиозапис на мъж, който звучи като премиерът на страната Бойко Борисов, обещавайки да я „изгори“, визирайки Елена Йончева, описана като бивша журналистка, която е участвала в кампания за разкриване на корупция в правителството.

В статията се споменава, че 7-минутният запис е чул от над от милион българи, тъй като е публикуван анонимно в YouTube и други социални медии. Казва се също, че Борисов е поставил под въпрос автентичността на записа, определяйки го като „дълбока фалшификация“.

"Гардиън" напомня, че България е най-корумпираната държава в ЕС, според Transparency International, а също и най-бедната от 27-те държави-членки.

"Борисов, който преди беше бодигард на комунистическия лидер на България Тодор Живков, е министър-председател повече от 10 години, през които правителствата му са се изправяли пред поредица от корупционни

скандали. Съвсем наскоро самият Борисов трябваше да отрече обвиненията за участие в международно пране на пари, след като испанският вестник *El Periodico* съобщи, че каталунската полиция го разследва заради твърдения, първоначално изпратени от Йончева", пише още "Гардиън" за скандала, известен у нас като "Къщата в Барселона".

✓ Лукашенко обвини Русия и Полша в намеса в изборите в Беларус

Беларуският президент Александър Лукашенко вчера обвини Русия и Полша в намеса в президентските избори в страната, насрочени за 9 август, на фона на репресивна кампания, осъдена от опозицията, предадоха Франс прес и Ройтерс.

Намесата "идва и от двете страни, от страна на Полша и от Русия. Ще говоря за това с президента (Владимир) Путин много скоро при първия ни разговор, но ситуацията е сложна", заяви Лукашенко, цитиран от държавната информационна агенция БелТА.

Той осъди прибягването до "най-съвременни технологии за фалшификации" и до "фалшиви" новини, разпространявани в интернет от Русия, за да бъде zlepоставено управлението му.

Говорителят на Кремъл Дмитрий Песков опроверга твърденията, че Русия се намесва в изборите в Беларус.

"Можем да отговорим еднозначно, че Русия никога не се е намесвала, не се намесва и не възнамерява да се намесва в нечи избори, още повече при нашия съюзник - Беларус", заяви Песков.

Незаконните улични акции по време на кандидат-президентската кампания в Беларус са добре организирани и се направляват чрез приложението Телеграм, заяви вътрешният министър Юрий Караев, по време на парламентарен контрол.

Той обърна внимание на инцидент в Минск, когато сътрудници на правоохранителните органи са задържали онколог, който уж се е оказал на мястото на протеста случайно. "Сега е модно да се криеш зад лекарите. Лекарят лекува, а вие милиционерите го задържате. Идеологическите ни опоненти използват точно такива похвати", каза министърът, цитиран от ТАСС.

Международната федерация на журналистите осъди пък задържането на журналисти по време на мирните протести в Беларус срещу ареста на кандидата за президент Виктор Бабарико и призовава беларуските власти "да прекратят преследването на представители на медиите за това, че те си вършат работата".

В изявлението на Международната федерация се посочва, че "Въпреки наличието на законодателна база, журналистите в Беларус в последно време страдат от растящия брой на ограничения в работата си".

Мениджър

✓ Радев свика службите за рисковете пред управлението на страната

Президентът Румен Радев е свикал среща вчера с ръководствата на службите за сигурност. На нея били обсъдени рисковете пред управлението на страната, става ясно от кратко съобщение на прессекретариата на Президентството.

От "Дондуков" 2 уточняват, че Радев е разговарял с ръководствата на държавните агенция "Национална сигурност" и "Разузнаване", на служба „Военна информация“, на Националната служба за охрана, както и със заместник-главния секретар на МВР.

На срещата е било обсъдено състоянието на националната сигурност във вътрешен и международен план, гласи още съобщението.

По информация [на в. "24 часа"](#) на съвещанието са се явили предимно заместници на шефовете на спецслужбите.

✓ Депутатите възложиха на Сачева да събере всички социални закони в нов Кодекс

В срок от 6 месеца социалното министерство трябва да изготви проект за Кодекс за социална подкрепа. Идеята е в този нормативен акт да се обедини цялостната държавна политика в тази сфера. Това приеха депутатите след разискване, иницирано от "Обединени патриоти" заради фрагментираното законодателство в социалната политика. „За“ проекта гласуваха 113 народни представители, „против“ бяха трима, а „въздържали се“ 39, с което той бе приет.

Депутатите възложиха още на социалното министерство в срок от 4 месеца да изготви и представи на парламента анализ на действащото законодателство в областта на социалното подпомагане.

"Бяхме атакувани, че има бездействие и че се опитва някой да хвърли прах в очите на хората. От началото на извънредното положение до момента, ако не ви е направило впечатление именно МТСП е министерството, което действа най-много на терен. Не е било забавено нито едно плащане на хората с увреждания", заяви министърът на труда и социалната политика Деница Сачева по време на разискванията в залата.

Тя отчете, че законодателството в социалната политика е действително фрагментирано и според нея е необходимо то да бъде кодифицирано.

"Ако има някой, който не иска да замазва проблемите - това е настоящото политическо управление", каза още Сачева.

Министърът спря вниманието си и върху Закона за социалните услуги. "Продължава да има напрежение в обществото. Няма две групи. Има хора, които протестират, които представляват родителски интереси. Тези хора са чути. Отвън протестират и хора, които нямат интереси. Има хора, които злоупотребяват със социалната политика с политически цели", каза още Деница Сачева.

✓ Повече часове по математика и природни науки - МОН готви радикални промени в образованието

Министерството на образованието и науката предлага тестовете за национално външно оценяване след 7 клас да бъдат интегрирани. Така децата ще полагат комбинирани изпити по български, заедно с обществени науки и по математика и природни науки. Това съобщи на брифинг образователният министър Красимир Вълчев.

„Основните предмети български език и литература и математика не са достатъчни. В националното външно оценяване трябва да се включат и природите и обществените науки. Трудно успяваме да мотивираме учениците за по-задълбочено учене в областта на природните науки. Това се вижда от оценките, и от малкия брой зрелостници, които полагат матури по тези предмети. Затова идеята ни е изпитът по БЕЛ да се съчетае с обществените науки, а този по математика – с природните”, поясни министърът. И уточни, че промените биха могли да се въведат от учебната 2022-2023 година.

Увеличават се с половин час часовете по математика в 5 и 6 клас, както и тези по география. В обучението по природни науки ще отпаднат редица термини, които усложняват учебното съдържание.

Не се предвиждат промени в програмата заложената за предметите - "Български език и литература" и "История".

Експертите искат да се въведе нов предмет - "Дигитални технологии и креативност" за учениците в 5, 6 и 7 клас, което е комбинация между "Компютърно моделиране" и "Информационни технологии".

За най-малките – от 1 до 3 клас ще бъде въведена допълнителна седмица към учебната година. През нея ще се извършват проектни дейности – не само летни училища, но и дейности по интереси. Името на предмета „Околен свят“ ще бъде сменено с „Родинознание“, но това няма да доведе до промени в учебната програма, уточняват от МОН.

Очаква се да има промяна и в скалата за оценяване на матурите. „Минималният праг за успешно полагане на изпит ще бъде 30 точки при максимално 100“, каза ресорният министър. Досега за оценка "Среден 3" бяха достатъчни 23 точки.

Промени се очаква да има и във ВУЗ-овете у нас, като се наблегне повече върху придобиването на умения и работа по проекти.

„Така нареченият Болонски процес препоръчва два модела на структура на висшето образование. Единият е 4+1 (четири години бакалавърска степен и една – магистърска, бел.ред.), който е у нас, а другият - 3+2. Според нас вторият е по-добър. В другите страни вече има по-широки бакалавърски програми с повече дисциплини“, обясни министър Вълчев. Промяна ще има в изискванията за придобиване на професионална квалификация „учител“.

✓ Три пъти повече сделки на БФБ в "Деня за акции"

Над 670 броя сделки са сключени към 16:00 ч. днес в шестото издание на „Деня за акции“, което е три пъти повече от средното на ден за последния месец, според организаторите на инициативата Българска фондова борса и Централен депозитар.

„Денят за акции“ предизвика голям интерес и резултатите от него са много добри на фона на цялостната ситуация. Убедени сме, че такива инициативи катализират активността на индивидуалните инвеститори и като цяло подобряват инвестиционната култура в страната ни. Ше продължим да работим активно в тази посока.“, коментира доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на БФБ.

18 инвестиционни посредници и банки партнират на инициативата тази година. Физическите лица търгуват с акции днес без такси и комисионни към Борсата, Централен депозитар и партньорите, участващи в „Деня за акции“.

✓ Фирменото кредитиране у нас нараснало с 1/3 по време на пандемията

Фирменото кредитиране по време на пандемията в България не е замряло, а дори напроотив – увеличило се е с близо 1/3 в сравнение с миналата година.

Според последните данни на БНБ в периода на изолация -март-май, търговските банки в България са отпуснали нови кредити в лева на обща стойност от 2,2 млрд. лв. на българския бизнес. Това е с 32% повече в сравнение със същия период на миналата година.

Най-голямо е увеличението на големите корпоративни заеми. За трите месеца март, април и май, в които икономиката беше под сериозни ограничения и липса на оборотни средства банките са отпуснали нови заеми на обща стойност над 1,4 млрд. лв., всеки от който е бил за сума, надхвърляща 1 млн. лв. Това е с цели 57% повече одобрени заеми в сравнение със същия период на миналата година. Корпоративните кредити на стойност под 1 млн. лв. възлизат на общо 804 млн. лв. за трите месеца на пандемията, като в сравнение с миналата година сумата им е с 25% по-голяма.

Голям ръст има и при заемите, отпуснати в американски долари, които нарастват с 80%. Заемите в евро за разглеждания тримесечен период възлизат на 1,6 млрд. лв. и нарастват с 2% на годишна база.

Едното обяснение на повишеното търсене на заеми е нуждата от оборотни средства за бизнеса, който в случай, че не осигури финансиране би фалирал. Другото обяснение, че в статистиката за ново отпуснатите заеми влиза и предоговорените нови. Възможно е при новите условия много компании да са били принудени да настояват за нови условия на изплащане на вече съществуващи задължения към търговските банки.

През въпросните месеци лихвите по корпоративните кредити останаха приблизително непроменени – около 3,5% за кредити на стойност до 1 млн. лв. и 2,5% за заеми на стойност над 1 млн. лв. когато са отпуснати в български лева и съответно между 2% и 2,8% когато кредитите са в евро.

✓ ЕК отпуска на България 20 млн. евро за битката с коронавируса

Европейската комисия отпуска на България над 20 млн. евро по т.нар политиката на сближаване. Предвижда се средствата да се насочат към системата на здравеопазването за преодоляване на последиците от епидемията от COVID-19. С тях ще бъдат купени ново оборудване, животоспасяващи лекарства и лични предпазни средства, както и 377 апарата за обдишване, над два милиона маски и 177 000 комплекта за изследване.

В случая ЕК задейства неизползван ресурс от фонда на ЕС за регионално развитие. По тази програма ЕС вече е осигурил 71 млн. евро за спешните здравни грижи у нас като парите са били вложени за обновяване на спешните отделения (над 230) и за купуване на 400 нови линейки.

От 2014 г. досега ЕС е осигурил на България 7,4 милиарда евро по политиката на сближаване. Общо 88,5 млн. евро ще послужат за оборотни средства за по-малките фирми и за самонаети от всички отрасли на икономиката, 327 млн. евро ще бъдат предоставени безвъзмездно на дружествата, 150 млн. евро ще бъдат за дялови инвестиции.

За програми за временна заетост се осигуряват 130 млн. евро. 30 млн. евро са за допълнителни възнаграждения и наемане на 14 000 здравни и други служители, както и за покриване на разходите за обучение, превоз, храна и лични предпазни средства. 23 млн. евро са допълнителна помощ за 30 000 възрастни хора, както и уязвими граждани.

✓ ЕЦБ ще дава заеми и на банки извън Еврозоната

Европейската централна банка ще предлага евро заеми срещу обезпечение на централните банки от ЕС, които са извън Еврозоната, за да се гарантира финансирането на пазарите на фона на пандемията от коронавирус, съобщават от банката.

Отпускането на заема ще става чрез нов репо инструмент на Евросистемата за централните банки (EUREP). Чрез него ЕЦБ ще предоставя ликвидност в евро на широк набор от централни банки извън Еврозоната срещу адекватно търгуемо обезпечение, деноминирано в евро, посочва банката.

Достъпът до средствата ще подлежи на одобрение от Управителния съвет на ЕЦБ. Най-потенциални бенефициенти са банките, които се нуждаят от еврофинансиране и не могат да получат такова финансиране на пазара или го получават на прекалено висока цена.

Новият механизъм EUREP допълва двустранните суапови и репо линии на ЕЦБ с централните банки извън Еврозоната и отразява значението на еврото на световните финансови пазари. Той ще бъде наличен за 12 месеца - до края на юни 2021 година.

✓ Трудни местни избори за Макрон в неделя

След социалните вълнения и критиките към управлението на кризата с коронавируса партията на Еманюел Макрон се готви за поражение на местните избори в неделя - поредния трън в петата на френския президент две години преди края на неговия мандат.

Ще гласуват ли французите? В средата на март, след няколко дни под карантина, в обстановка, изострена от страха от новия коронавирус, само 45 процента от тях го направиха. Франция бе засегната тежко от Ковид-19 и регистрира 29 731 смъртни случая от началото на епидемията, според последните данни на министерството на здравеопазването. Това масово въздържане от гласуване в средата на март наистина не беше от полза за партията на президента "Република, напред!" (RN), изпреварена в Париж, Марсилия и Лил и принудена към съюз с десницата в Лион и Бордо, като в момента няма изгледи тя да победи на втория тур в нито един голям град.

"Проблемът е, че RN е нова партия, която няма корени по места и има проблеми с налагането си като значима сила. Освен това тя развали имиджа си чрез съюзи с левицата, но най-вече с десницата, след първия тур", посочва за АФП Жан Гариг, историк и преподавател в Университета на Орлеан. "Може би неодобрението отново ще се изрази с въздържане от гласуване, а не с вот срещу Макрон", допълва той.

Целта на партията на изборите - 10 000 места на общински съветници от общо 535 000 в цяла Франция - е показателна за малките ѝ амбиции. Дори в Хавър, пристанищен град в Западна Франция, не е сигурна победата на премиера Едуар Филип, който при това официално не е издигнат от RN. Евентуално му поражение вероятно ще подтикне Еманюел Макрон към големи промени в правителството. Това е парадоксална ситуация в момент, когато президентът успя да парира критиките за управлението на кризата с коронавируса и премиерът го задминава с голяма разлика в социологическите проучвания.

С поглед към 2022 г.

Остава да видим доколко цялата тази суматоха около изборите, с три месеца интервал между първия и втория тур, може да окаже влияние върху останалата част от петгодишния президентски мандат на Макрон. През последните седмици няколко отцепили се депутати костваха на RN загуба на абсолютното ѝ мнозинство в Националното събрание. Един разгром в неделя може да отслаби още повече това отслабено мнозинство и дори да събуди амбициите на някои хора с поглед към президентските избори през 2022 г.

"Доколкото съществува концепция, че властта е твърде вертикална и в крайна сметка прекалено персонализирана, може да предположим, че президентът не иска да има партия, която да му е като воденичен камък на шията", обяснява Клое Морен - политоложка, свързана с Фондация "Жан Жорес".

На фона на социалното движение на "жълтите жилетки" през 2018-2019 г. или протестите срещу пенсионната реформа миналата зима обаче тази концепция за вертикална власт бе остро критикувана.

"Тази визия, според която партиите не служат за нищо и синдикатите може да бъдат заобиколени, е една опасна позиция, която е възможно да предизвика гняв, съизмерим с този на "жълтите жилетки", коментира Морен. Вероятно загрижен да излезе колкото се може по-бързо от тези нежелани избори, Еманюел Макрон вече е планирал да направи обръщение на 29 юни - в деня след изборите. Той ще даде първия си отговор на предложенията, формулирани от Гражданския конвент за климата - събрание на 150 граждани, избрани с жребий, за да придадат отново тежест на пряката демокрация в страната.

Еманюел Макрон от своя страна би могъл да си присвои някои мерки, в момент когато се опитва да си представи как ще изглежда Франция след коронавируса и да преодолее дълбоката икономическа криза, причинена от пандемията.

"През тази нова фаза има много надежди, за социалната държава, за придаването отново на стойност на медицинския персонал, за рестартиране на икономиката и за индустриалния суверенитет на Франция, очакванията са много и следователно има риск и разочарованията да бъдат такива", предупреждава Жан Гариг.

Френският президент освен това поде заедно с германската канцлерка Ангела Меркел инициативата за безпрецедентен механизъм за споделяне на европейския дълг, който в момента се предвижда да възлиза на 750 милиарда евро, с цел да бъде помогнато на Европейския съюз да преодолее историческата криза, предизвикана от пандемията от коронавируса. Европейските лидери планират да се срещнат лично в средата на юли в Брюксел, за да постигнат бързо споразумение за този план за възстановяване от голям мащаб. Въпросът бе обсъден за първи път миналата седмица, когато излязоха наяве разногласия помежду им.

✓ Хърватия предаде европредседателството на Германия

Хърватия предаде европредседателството на Германия, която официално ще го поеме от първи юли, предаде [БНР](#).

Прехвърлянето на щафетата на идва в труден момент за блока, като по време на 6-месечното германско председателство на Съвета на ЕС ще трябва да бъдат взети решения за следващия седемгодишен бюджет на общността и за общия икономически отговор на коронавирусната пандемия.

„Трябва да се преборим с липсата на доверие в Европейския съюз, което съпътстваше пандемията. Нужно е да засилим солидарността в Съюза и германско-френското предложение за общ финансов отговор е добра основа. Като социалдемократ бях облекчена, че за разлика от финансовата криза преди 10 години, сега Германия не подхожда егоистично, а се държи като икономически най-голямата страна член в Съюза“, заяви заместник-председателят на Европарламента Катарина Барли.

✓ Втори кандидат за председател на Еврогрупата на хоризонта

Ирландският министър на финансите Паскал Донъхоу обяви вчера кандидатурата си за президент на Еврогрупата, няколко часа след като това направи испанската му колежка Надя Калвиньо, предаде Франс прес.

"Президентът на Еврогрупата играе ключова роля за политическия отговор на основните икономически въпроси, включително отражението на пандемията от Ковид-19", се казва в комунике, поместено на сайта на Донъхоу. Той се представя като един от министрите на финансите от ЕС и членове на Еврогрупата, който най-отдавна е на тази длъжност, пише БТА.

Испания анонсира първа свой кандидат за поста с официално изявление на правителството днес сутринта. Кандидатурата на испанския икономически министър получи единодушна вътрешно-политическа подкрепа в страната, след което кабинетът обяви, че ще я предложи да застане начело на Еврогрупата.

Председателят на Еврогрупата ръководи 19-те министри на финансите на страните от Евроразоната.

Предложенията за кандидати за председателския пост могат да бъдат направени до края на деня днес, а самото гласуване за избор на нов шеф на Еврогрупата е планирано за 9 юли. Постът се оваканти, след като титулярът - португалският министър на финансите Марио Сентено обяви по-рано през юни, че няма да се бори за втори мандат, продължаващ две години и половина.

✓ МВФ предупреди за опасността от изобилие на евтини пари и жестоки корекции на пазарите

Пазарите изглеждат откъснати от икономическата реалност и достигат върхове въпреки световната рецесия, предизвикана от пандемията от COVID-19, така че е възможно да понесат жестоки корекции, предупреди Международният валутен фонд (МВФ), цитиран от Франс прес.

Освен това лесното получаване на кредити в резултат на бюджетните мерки в подкрепа на предприятията може да доведе до "порочни ефекти", подчертават в блог Тобиас Адриан, финансов съветник в МВФ, и Фабио Наталучи, който отговаря за публикувания днес доклад за световната финансова стабилност.

Вчера МВФ прогнозира, че световната икономика ще се свие с 4,9% през 2020 г. Това представлява значителна ревизия надолу от оценка на Фонда през април, когато бе прогнозирано свиване на глобалния брутен вътрешен продукт с 3%.

✓ Разнопосочна търговия борсите в Европа след песимистичните прогнози на МВФ за 2020 година

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа регистрираха смесени резултати в ранната търговия в четвъртък на фона на бързо нарастващия брой на заразените с коронавирус в САЩ и новите икономически прогнози на Международния валутен фонд, предаде Си Ен Би Си.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 0,4 пункта, или 0,11%, до 357,57 пункта, като туристическият подиндекс SXTX отчете спад от 0,16%. Немският индекс DAX напредна с 43,02 пункта, или 0,36%, до 12 136,96 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 отчете спад от 10,79 пункта, или 0,18%, до 6 112,9 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 0,22 пункта, или 0,01%, до 4 871,14 пункта.

Вчера МВФ публикува прогноза, според която световната икономика ще се свие с 4,9% през 2020 г. Това представлява значителна ревизия надолу от оценка на Фонда през април, когато бе прогнозирано свиване на глобалния брутен вътрешен продукт с 3%.

От МВФ очакват през 2020 г. американската икономика да се свие с 8%, а тази на Евроразоната с 10,2%. Брутният вътрешен продукт на водещи икономики в ЕС – Германия, Франция, Италия и Испания ще се понижи с 7,8%, 12,5%, 12,8% и 12,8%.

Финансовата институция смъкна и прогнозата си за възстановяването на икономиката през 2021 г. Сега МВФ очаква растеж на световната икономика от 5,4% през 2021 г., като предходната прогноза бе за повишение от 5,8%.

От Фонда обясниха, че влошените прогнози се дължат на очакванията, че мерките за социално дистанциране ще останат в сила и през втората половина на годината, което ще се отрази негативно на продуктивността и веригите за доставки. Междувременно акциите на Lufthansa поскъпнаха с 14,42% и достигнаха до върха на STOXX600, след като най-големият акционер в компанията Хайнц Херман Тийле заяви, че ще одобри отпуснатият от Берлин спасителния пакет в размер на 9 млрд. евро.

„Германия определено е сред малкото места, където се наблюдават позитивни тенденции по отношение на икономическото възстановяване. Смятам, че дълбочината на рецесията в страната е по-малка, отколкото се очакваше първоначално“, коментира Роджър Джоунс от London & Capital

Книжата на Bayer поевтиняха с 0,70%, след като фармацевтичният гигант се съгласи да плати обезщетения на обща стойност 10,9 милиарда долара по съдебни дела заради препаратите Roundup.

Акциите на Wirecard се сринаха с още 74,15% на фона на продължаващото разследване за липсващите 1,9 млрд. евро по счетоводната сметка на доставчика на платежни услуги.

Срив на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха понижения в сряда, след като нарастващият брой на новите случаи на заразени с коронавирус в САЩ хвърли сянка върху надеждите за бързо икономическо възстановяване, предаде Си Ен Би Си.

Промисленият индекс Dow Jones отчете спад от 710,16 пункта, или 2,72%, до 25 445,94 пункта, като в един момент бенчмаркът бе с 800 пункта надолу. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 изтри 80,96 пункта от стойността си, или 2,59%, до 3 050,33 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 222,2 пункта, или 2,19%, до 9 909,17 пункта, отчитайки първия си спад след 8 поредни сесии в зелената зона. Това е най-лошото представяне на трите индекса от 11 юни насам.

Флорида съобщи, че във вторник са били регистрирани рекордните 5508 нови случая на коронавирус, с които общият брой на инфектираните с COVID-19 в щата става 109 014. Същевременно с това Ню Йорк, Ню Джърси и Кънектикът приеха 14-дневна картина за посетителите от горещи точки в страната.

Акциите на компаниите, основни бенефициенти от отварянето на икономиката, потънаха. Книжата на авиопревозвачите United, Delta, American и Southwest airlines поевтиняха съответно с 8,34%, 7,76%, 7,14% и 7,19%. Акциите на операторите на круизни кораби Carnival, Norwegian Cruise Line и Royal Caribbean паднаха съответно с 11,26%, 12,37% и 11,26%. Цената на книгата на търговеца на дребно GAP се понижи с 9,31%, а тази на Disney с 3,83%, след като служители в увеселителен парк на компанията в Орландо поискаха отлагане на повторното му отваряне.

„Новите случаи определено са причината за поредното понижение. Авиопревозвачите и транспортните компании тръгнаха надолу, а петролът потъна“, коментира Питър Буквар от Bleakley Advisory Group. „Регионалната карантина предизвика опасения относно забавянето на възстановяването на икономическата активност“, добави той.

Спад в Азия

Основните индекси на борсите в Азиатско-тихоокеанския регион записаха понижения в четвъртък, следвайки загубите на Уолстрийт и песимистичната прогноза на МВФ за световната икономика, предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 се понижи с 274,53 пункта, или 1,22%, до 22 259,79 пункта.

Южнокорейският показател KOSPI отчете спад от 49,14 пункта, или 2,27%, до 2 112,37 пункта.

В Австралия индексът ASX200 изтри 148 пункта от стойността си, или 2,48%, достигайки ниво от 5 817,7 пункта.

Борсите в континентален Китай, Тайван и Хонконг останаха затворени заради честване на национални празници.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 0,96 пункта, или 0,21%, до 456,20 пункта. BGBX40 остана без промяна при ниво от 96,78 пункта. BGTR30 се повиши с 0,33 пункта, или 0,07%, до 468,81 пункта. BGREIT напредна с 0,58 пункта, или 0,44%, до 133,52 пункта.

[В. Сега](#)

✓ Парламентът разшири държавната помощ за туроператорите

И чуждестранни авиопревозвачи ще могат да се ползват от субсидия, ако докарат туристи в България

Депутатите разшириха помощта, която туроператорите получават от държавата заради кризата. Това стана с промени в закона за извънредното положение, предложени от „Обединени патриоти“ и подкрепени от ГЕРБ.

В действащия закон е заложена мярка, според която туроператорите, които ползват авиопревозвачи с български оперативен лиценз за чартърни полети на туристи до нашата страна, получават от хазната субсидия от 35 евро на седалка за всеки полет, изпълнен с български въздушен превозвач. Мярката има срок на действие от 2 години след отмяната на извънредното положение, т.е. до 13 май 2022 г.

По искане на патриотите от разпоредбата сега отпадна изискването туроператорите да ползват само лицензирани български превозвачи – могат да бъдат всякакви, стига да имат валиден лиценз. Така съществено се разширява обхватът на държавната помощ, защото от субсидията ще могат да се ползват и чуждестранни такива.

Фрапиращото беше, че промяната беше прокарана чрез заключителните разпоредби на законопроекта за изменение на Закона за Българския Червен кръст. Този подход беше разкритикуван от опозицията, която го определи като „бърза писта“ в законодателството. „По същество нямаме възможност да обсъдим дали е добре или не, но е сигурно, че ще се ангажират допълнителни разходи от държавния бюджет – не е ясно колко, какъв ефект, къде ще отидат“, посочи социалдепутатът Крум Зарков. Управляващите подминаха забележката с мълчание и подкрепиха промените.

Поправките, засягащи Българския Червен кръст, позволяват да се учредява безвъзмездно право на строеж в негова полза върху имоти – публична или частна държавна собственост, за трайно задоволяване на обществени потребности. Изградените върху имотите обекти няма да могат да се ползват за икономически дейности, уточниха депутатите.

ДРАСТИЧЕН СПАД

За месец юни са отменени 98 процента от чартърните полети, съобщи БНР. "Страх от коронавирус – така най- кратко може да се определи ситуацията с отменените полети и анулираните резервации по Южното Черноморие. За сравнение, през месец юни 2019-та сме посрещнали над 315 000 туристи, а през тази за същия период са около 6000", твърди председателят на туристическата камара в Бургас Иван Иванов.

✓ Управляващите обещаха край на проблема с „вечния длъжник“

Да се въведе 10-годишна абсолютна давност за събиране на вземания от физически лица, предлагат ГЕРБ и патриотите

Управляващите предлагат законодателни промени, с които според тях ще се сложи край на проблема с т.нар. „вечни длъжници“.

С изтичането на 10-годишна давност се погасяват всички вземания срещу физически лица, независимо от прекъсванията ѝ, освен в случаите, когато задължението е отсрочено и разсрочено. Такава [промяна](#) в Закона за задълженията и договорите внесоха в парламента депутати от ГЕРБ и „Обединени патриоти“. Правилото няма да важи за задължения на еднолични търговци, както и за дългове, произтичащи от непозволено увреждане и неоснователно забогатяване.

„След приключването на тези 10 години, кредиторите няма да имат право на претенции по съдебен ред или по някакъв друг ред да искат събиране на това вземане“, уточни Искрен Веселинов от ОП. „За търговците, които изпадат в неплатежоспособност, има възможност да открият процедура за несъстоятелност. За физическите лица, даже когато им се разпореди имуществото, даже когато няма как да удовлетворяват претенциите на кредиторите, когато са минали 10 години, даже 20 години, даже като почине длъжникът, неговите наследници продължават да дължат ... Сега няма да са нужни скъпоплатени адвокати, а само с едно заявление след изтичането на десетата година длъжникът, като го изпрати до кредитора, трябва да се прекратят изпълнителните дела и всякакво преследване“, допълни евродепутатът от ГЕРБ Емил Радев, който също е ангажиран с инициативата.

При представянето на законопроекта управляващите обясниха, че идеята за него е възникнала при обсъждането на коалиционния им съвет на проектозакона за личния фалит, предлаган от патриотите. Той няма да отпадне – работата по него ще продължи и той ще бъде приет до края на мандата на настоящия парламент, увериха управляващите.

✓ За 5 години има само 3 условни присъди за корупция

За 5 години прокуратурата е постигнала едва три присъди за корупция, при това условни. Това показва годишния доклад на неправителствената организация "Антикорупционен фонд" за дейността на антикорупционните институции в страната. Направен е анализ на 40 знакови дела за корупционни престъпления по върховете на властта, образувани между 2014 г. и 2019 г. Освен трите дела, приключили окончателно с осъдителни присъди, има и седем, по които подсъдимите са чули "невинен". Като в 5 от тези случаи съдът е приел, че повдигнатото обвинение е за деяние, което не е престъпление. Три знакови дела не са стигнали до съда, защото са прекратени още на фазата на разследването. Остават 27 неприключили знакови корупционни дела. Общо 11 от тях още се разследват, или развитието им е останало неизвестно за обществото. Другите 16 дела се гледат в съда, но половината от тях са на първа инстанция. Има пет невлезли в сила осъдителни присъди и три оправдателни.

Държавното обвинение работи непрозрачно, има двойни стандарти, когато повдига обвинения и ги огласява. Има случаи, в които образуването на дела при сериозни съмнения за корупция необяснимо се забавя, сочи още анализът. Авторите му се спират и на това, че прокуратурата редовно отказва да осигурява прозрачност по дела, които започват шумно, а после информацията за тях изчезва. Такъв е казусът с делата по проекта АЕЦ "Белене". Те са образувани преди повече от три години и за тях няма публична информация. Докато Сотир Цацаров беше главен прокурор беше съобщено, че обвинения са повдигнати на трима бивши министри - Делян Добрев, Румен Овчаров, Петър Димитров, както и срещу двама бивши шефове на Националната електрическа компания. Оттогава информация по казуса не се предоставя.

Андрей Янкулов, който напусна прокуратурата, когато Иван Гешев стана главен прокурор и сега е адвокат и експерт в Антикорупционния фонд, обясни, че "широкото оповестяване може да попречи на самото разследване, а и се засяга доброто име на разследвания. Но когато прокуратурата е решила да ги направи публични, а след това информационният поток спихва, това показва липса на каквато и да е прозрачност". Според него българските антикорупционни органи могат да постигат само по-добри резултати, защото по-лоши са просто непостижими.

Доц. Атанас Славов, който е преподавател по конституционно право в СУ и съавтор на доклада, коментира антикорупционната комисия КПКОНПИ. Според него, ако се гледа броя на решените случаи, изглежда, че комисията се справя все по-добре. Но подхожда незадълбочено и формалистично към знакови случаи. Славов даде пример с проверките по скандала "Апартаментгейт". Комисията оправда всички участници в него с решения като под индиго. "КПКОНПИ не намери конфликт на интереси, но комисията дори не си направи труда да възложи независима пазарна оценка на имотите на разликите в цени. По анализа на АКФ разликата в някои случаите бе 4-5 пъти между пазарната и платената цена. Защо КПКОНПИ не възложи такава оценка, няма обяснение", каза Славов.

"При скандала със заместник-министъра Александър Манолев бе задействан арсенала на цялата държавна машина, за да се провери една къща за гости. Тогава с използването на едни презумпции комисията установява конфликт на интереси. Използвана е една съвсем оборима презумпция, че щом лицето е заемало длъжността, значи се е възползвало и е в хипотеза на конфликт на интереси", допълни той.

✓ България се нареди в блок срещу Зелената сделка на ЕС

Източна Европа влезе в тежък спор с 8 западни държави

Източна Европа влезе в тежък спор за Зелената сделка на ЕС с 8 държави от западната част на континента на виртуален Съвет на ЕС по въпросите на околната среда. България бе категорична, че не може да изпълни завишени национални климатични цели до 2030 г., които означават рязко да ограничи използването на въглища за основен енергиен източник. Заедно с нея няколко държави призоваха Еврокомисията да направи нова оценка на индивидуалното въздействие на Зелената сделка върху икономиките им.

Министрите на околната среда на Финландия, Австрия, Люксембург, Латвия, Дания, Естония и Нидерландия бяха на противоположна позиция и настояваха дори да се завишат допълнително целите до 2030 г., така че емисиите на въглероден двуокис да се намалят поне с 55%.

Германия, която от 1 юли поема ротационното председателство на Съвета на ЕС до края на годината изрази мнение, че Зелената сделка трябва да спомогне за възстановяването на европейските икономики след епидемията, а не да утежни положението им.

Ирландия и Дания настояваха, че предвидените възстановителни средства, които ще бъдат разпределяни от правителствата, ще покажат дали управляващите имат политическа воля да работят за напълно неутрална икономика по отношение на климата.

Заместник-председателят на ЕК Франс Тимерманс каза на министрите, че трябва да постигнат съгласие до октомври, за да бъде изготвено общо законодателство в ЕС. Предложението на ЕК е да се намалят до 2030 г. вредните емисии от сега поставената цел от 40% до 50-55%.

В блока на най-твърдите противници са България, Полша, Чехия, Литва и Естония. Те не са съгласни фондът за възстановяване от 750 млрд. евро да се набира частично от завишени такси за квоти за парникови газове. Австрия и Дания отвърнаха, че ще следят тези пари да не се дават за ядрена енергетика, изгаряне на боклуци и за индустрии, които разчитат на изкопаеми източници на енергия.

Икономическият и социален съвет в България огласи подкрепено от бизнеса и синдикатите становище, според което, ако се приеме европейското законодателство по Зелената сделка за борба с климатичните промени до 2050 година, България ще е една от най-засегнатите страни. Най-потърпевши ще бъдат секторите енергетика, металургия, транспорт и селското стопанство.

Социалната цена, която ще платим, е от 90 000 до 150 000 загубени работни места само в енергетиката, посочи лидерът на КНСБ Пламен Димитров. Според него страната ни не може да приеме официалната цел – намаляване на парниковите газове наполовина спрямо 1990 година само за десет години напред.

Cross.bg

✓ Пълно мнозинство за извънредната актуализация на бюджета

С пълно мнозинство депутатите одобриха актуализацията на Закона за държавния бюджет за 2020 година.

Ревизията на държавните харчове получи пълно мнозинство от 125 гласа „за“ и нито един „против“ или „въздържал се“. Заради липсата на редакционни предложения председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова предложи текстовете да бъдат одобрени и на второ четене в рамките на същото заседание.

Това е втората актуализация на бюджета за тази година, а причина за нея е разразилата се COVID-криза, с чиито негативни икономически последици държавите от Европейския съюз вече започнаха да се борят. С промените депутатите увеличиха максималния размер на гаранциите, които държавата може да издава чрез Министерски съвет. Целта – да се включи България в двата общоевропейски инструмента за отговор на последиците от кризата.

Подкрепа за законопроекта дойде и от опозицията в лицето на БСП.

„Основателно правителството иска съгласието на българския парламент за поемането на допълнителни държавни гаранции, които не бяха предвидени в бюджета, но които произтичат от решения на ЕС от месеците април и май, свързани с преодоляване на тежките икономически последици от проблемите с коронавируса“, заяви депутатът Румен Гечев.

Така изпълнителната власт ще да издава допълнителни държавни гаранции, за да се включи страната ни в два финансови инструмента – Паневропейския гаранционен фонд в отговор на COVID-19 в размер 51 млн. евро, както и Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) в размер до 107 млн. евро.

✓ Вицепремиер и четирима министри на парламентарен контрол

Петима членове на кабинета ще вземат участие в петъчния парламентарен контрол.

Първи на депутатски въпрос ще отговаря вицепремиерът Томислав Дончев, който внесе ясно за безопасността на пътищата в контекста на работата на агенция „Безопасност на движението по пътищата“.

След него финансовият министър Владислав Горанов ще участва в разисквания с депутатите за „нова концепция за облагане на хазартните игри“, декларирана от него през месец март 2016 г.

Укрепването на свлачището на държавния път Смолян – Мадан и необходимостта от изграждане от кръгово кръстовище на един от изходите на Русе. С това са свързани депутатски въпроси, адресирани до министъра на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова.

Злоупотребите с декларираните площи за производство на зеленчуци в хасковска област. За това информация ще даде земеделският министър Десислава Танева.

Последен на въпроси ще отговаря министърът на спорта Красен Кралев, който ще даде информация за извършена проверка на дейността на директора на държавното спортно училище „Ген. Владимир Стойчев“ в София и борбата с допинга при провеждането на държавна политика в областта на младежта и спорта.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Сърцето и коронавируса: какво показват данните - кардиологът доц. Сотир Марчев;
- Образователни промени: по-натоварени ли ще бъдат учениците - зам.-министър Таня Михайлова;
- Решенията за личния фалит - ще се сложи ли край на вечната задължнялост - депутатът Искрен Веселинов от ВМРО;
- Правилата за движението на електрическите тротинетки - как ще се движат по пътищата;
- След изпълкома на БФС - какъв ще е форматът на родното първенство догодина и пред публика ли ще завърши шампионатът - говори Атанас Фурнаджиев;

БТВ, "Тази сутрин"

- Ще включат ли още предмети в изпитите след 7-и клас - дискусия в студиото;
- На живо от ромската махала в Самоков: Спазват ли се мерките и кога ще падне карантината?;
- Как постоянната промяна на мерките срещу COVID-19 влияе на мисленето и поведението на българите? Коментар на Харалан Александров;
- Ще има ли присъди по делото за продажбата на държавния дял на EVN на занижени цени? В студиото - бившият енергиен министър Трайчо Трайков;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Такса паркинг без паркинг. Кой и защо събира по 4 лева за автомобили към един от плажовете ни?;
- Само пред NOVA - разказ на един от затрупаните в тунел „Железница“ работници;
- Ексклузивно - легендата в борбата Симеон Щерев за битката на семейството му с коронавируса;
- За дисциплината и мерките - говори директорът на „Пирогов“ Асен Балтов.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. Труд** - Слагат край на вечния длъжник;
- в. Телеграф** - Българки дават утроба под наем за 40 000 евро;
- в. Монитор** - 600 лв. миза за диплома на студенти ветерани.

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. Сега** - Премиерът разпореди да бъде глобен;
- в. Сега** - Българско ноу-хау: калпава демокрация се лекува с автокрация;
- в. 24 часа** - Отделения за COVID-19 препълнени - 3 пъти се увеличиха болните за 3 седмици;
- в. 24 часа** - Не само български и математика, а вече теми от всички предмети в тестовете след 7-и клас;
- в. Труд** - Брюксел ни дава 20 млн. евро за COVID-19;
- в. Труд** - Гешев: Подложени сме на всякакви атаки;
- в. Телеграф** - Борисов: България е една строителна площадка;
- в. Телеграф** - Мафиотът Божков заплаши със снимки прокурора по делото си;
- в. Монитор** - Грешен тест вкара под карантина деца и учителки в Перник;
- в. Монитор** - Бобоков лобирал пред Захариева за посланици.

Водещи интервюта

- в. 24 часа** - Росен Тодоров, директор на Бюрото по защита при главния прокурор: Бюрото по защита не е НСО - ние пазим живота на заплашените свидетели срещу организираната престъпност;
- в. Труд** - Росен Рапчев, главен експерт в Държавната агенция "Безопасност движението по пътищата", пред "Труд": Проверките за глоби на границата не нарушават права;
- в. Телеграф** - Антимафиот №1 на Милано Алесандра Долчи: Работим активно с БГ колегите за разбиването на екомафията;
- в. Монитор** - Проф. Радостина Александрова, д-р по вирусология към БАН: Трябва да сме готови за варианта да живеем с COVID-19.

Водещи анализи

- в. Сега** - Али Баба може да синхронизира опозицията;
- в. Сега** - На Цветанов не му отива да е разочарован идеалист;
- в. Сега** - С какви очи тръгва Борисов на среща очи в очи в Брюксел;
- в. 24 часа** - У 1 катаджия - и огънат, и мечът? Защо не и подкупът;
- в. Труд** - България 2030: Състезание по преписване;
- в. Телеграф** - Защитна маска на очите;
- в. Монитор** - Вечният студент, версия, 2020.

✓ Предстоящи събития в страната на 26 юни

София

- От 09.00 часа ще се проведе редовно заседание на Народното събрание.

- От 10.00 часа чрез платформата ZOOM министър Емил Караниколов ще открие събитие за представяне на анализ на ИАНМСП и ИПИ за потенциалните пазари за експортен растеж на българския бизнес, стокообмена и ефекта от COVID-19 върху износа.
- От 10.00 часа в Министерството на външните работи ще се проведе церемония по повод 75- годишния юбилей от създаването на Организацията на обединените нации и 65 години от членството на страната ни в ООН. От 10.25 ч. в зала „Договори“ ще бъде валидирана юбилейна пощенска марка.
- От 11.00 часа на бул. „Петко Каравелов“ и ул. „Емил Берзински“ кметът на София Йорданка Фандъкова ще провери реконструкцията на бившата сграда на топлоцентрала на НДК и изграждането на Център за изкуство.

Видин

- От 13.30 часа в залата на Регионалното управление на образованието началникът на институцията ще представи резултатите от държавните зрелостни изпити, сесия май-юни 2020 г.

Добрич

- От 13.00 часа в Бизнес залата на Община град Добрич ще се състои пресконференция по проект „Развитие на интегрирана система на градския транспорт на Добрич“.

Каспичан

- В 17.30 часа в сградата на Община Каспичан държавният глава ще проведе среща с кмета Милена Недева и представители на ръководството на Общината.

Нови пазар

- От 12.45 в Община Нови пазар президентът Румен Радев ще се срещне с кмета Георги Георгиев и представители на неговия екип.

Плиска

- В 14.00 часа държавният глава ще посети Националния историкоархеологически резерват Плиска. В 15.15 часа президентът Радев ще посети „Двора на кирилицата“ в Плиска.
- От 15.30 часа в Двора на кирилицата ще се състои откриване на паметник на Захари Стоянов.

Стара Загора

- От 13.00 часа в заседателна зала „Димитър Димов“ в сградата на Ректората на Тракийския университет ще се проведе пресконференция с участието на министър Красимир Вълчев.

Хасково

- От 11.00 часа до Старата часовникова кула ще се проведе информационна кампания за борба с употребата и разпространението на наркотици.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966>

В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.